

Duurzame samenleving begint op school

Maaike Bezemer – 16/11/11, 21:41

©ANP

Op scholen is er nauwelijks structurele aandacht voor onderwerpen als groene stroom, biologische voeding of energiezuinig bouwen. Zo komt er nooit een omslag naar een duurzame economie, vreest een groep actieve mensen afkomstig van lerarenopleidingen, roc's, hogescholen en universiteiten.

Deze Duurzaam Onderwijs Coalitie komt als eerste met een wat ouderwets instrument: een petitie. Motto: een groene generatie vraagt om duurzame educatie. Doel: alle politieke partijen moeten de rol van duurzaamheid in het onderwijs opnemen in hun partijprogramma voor de verkiezingen. Als de huidige regering blijft zitten, zijn die verkiezingen pas in 2015, maar ook hier geldt kennelijk: je kunt niet vroeg genoeg met opvoeden beginnen.

De petitie is afgelopen week gestart door Gabe van Wijk, zelf student Sustainable Development aan de Universiteit Utrecht en als jongerenvertegenwoordiger actief voor de Verenigde Naties. Tekenen kan op www.groenegeneneratie.nl

Poison Chick

Mediakunstenaar Merel Mirage bewijst dat ze de politiek helemaal niet nodig heeft. In een paar jaar tijd heeft ze al 125 middelbare scholen en daarmee 30.000 jongeren bereikt met campagnes over vrijheid, duurzaamheid en goede voeding. En dat doet ze heel slim met animatiefilmpjes die de leerlingen zelf in elkaar knutselen. Docenten, die ict en internet volgens Mirage lang hebben weten te weren, biedt ze een inhoudelijk lespakket. En in de nieuwste campagne Food from the hood regelt ze ook een bezoek aan een biologische boer in de buurt.

De clips zijn een vondst. Zo zetten twee scholieren afgelopen week een korte animatie van Poison Chick en Bio-Girl online: twee sexy meiden die elkaar te lijf gaan, vliegend op een wortel. De onbespoten Bio-Girl wint de strijd. Natuurlijk. Er zijn lieveheerbestjes die dood van bespoten sla vallen, figuurtjes die in de supermarkt moeten kiezen tussen fairtrade en koffie waaraan de boer nauwelijks verdient. De teksten zijn wat simpel, 'bio is de best' of 'eet een appel net als de boer dan ben je stoer'. Maar volgens Mirage gaat het daar niet om. "Rationeel zijn middelbare scholieren nog niet zo begaafd. Als je ze hoort praten, klinken ze behoorlijk oppervlakkig, maar ze hebben veel kennis in zich en juist bij die clips komt die er heel verrassend uit", vertelt ze. "In beeld kunnen ze zich goed uitdrukken."

Scholieren worden de hele dag al overgoten met teksten, vindt de kunstenaar. Met het maken van een clipje komt de boodschap beter over. En echt, er is nog best wat educatie nodig. Mirage: "Ze weten heel erg veel te weinig. Ik heb het meegemaakt dat een boerin een snijboon omhoog hield en dat een leerling beweerde dat het broccoli was."

De les op school en het bezoek aan de boer kosten een dag, het filmje zelf is

in een paar uur klaar. "Na afloop weten alle deelnemers dat biologische producten onbespoten zijn, dat groenten van ver geïmporteerd worden maar ook gewoon om de hoek groeien. En dat er niet altijd een eerlijke prijs wordt betaald voor voedsel."

Deze week voeren leerlingen uit Amsterdam, Eindhoven en Culemborg campagne voor duurzaam eten, zie www.foodfromthehood.nl. Iedereen kan meedoen, een clip maken en verspreiden via sociale media. Het filmpje met de meeste views wint.

Stekkers en verwarming

Er zijn nog meer kortdurende onderwijsprojecten. Zo doen zes basisscholen verspreid over het land mee aan een energiebesparingswedstrijd. Gedurende drie maanden krijgen de kinderen les over verlichting en zonlicht, stekkers en apparaten, schone energie en isolatie. Ingenieursbedrijf Grontmij meet de energieprestaties van de scholen en maakt die zichtbaar voor leerkrachten en leerlingen. In de meeste gebouwen valt volgens het adviesbureau wel 10 tot 30 procent energie te besparen, met zuinige apparaten, betere verlichting of meer onderhoud. De school die het geleerde in de praktijk brengt en in verhouding de meeste energie bespaart, krijgt een prijs op 10 februari, Warme Truierendag.

The Game

Ook zes roc's proberen te verduurzamen. Studenten die meededen aan The Game van de Nationale jeugdraad hebben de bedrijfsvoering van hun school doorgelicht. Drinken docenten fair trade koffie? Wordt er dubbelzijdig geprint? Ligt er biologisch vlees in de kantine? Na de check hebben de studenten een adviesrapport opgesteld en één punt van verbetering voor de school uitgewerkt. Leerlingen van de zes scholen hebben ook nagedacht over duurzame oplossingen, bijvoorbeeld voor het energiezuiniger maken van huizen of het schoner maken van busvervoer. De school die het beste scoort, wint morgen de titel 'Duurzaamste roc'.

Jong talent

Jongeren onder de 25 die al goed weten hoe het beter moet in de toekomst, kunnen zich aanmelden als toptalent. De deelnemers moeten hun duurzame idee onderbouwen met een concreet project. Dat project moet dan passen in een van de vijf aangewezen thema's: nieuwe energie, mensenrechten, milieu en klimaat, biodiversiteit of eerlijke handel.

Twintig finalisten kunnen hun idee uiteindelijk in anderhalve minuut pitchen voor de jury. Daarin zitten onder meer Jeroen Jansen (directeur ASN Bank), jonge ondernemer Aart van Veller en jongerenvertegenwoordiger Gabe van Wijk (daar is ie weer). Tien jongeren winnen uiteindelijk een reis naar Oeganda. Ook kunnen zij hun idee onder professionele begeleiding verder uitwerken of opschalen.

Aanmelden als toptalent kan nog tot en met 21 februari 2012 via www.talentenvoortetokomst.nl

De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden.